

Vejledning til brændeovne, fastbrændselsfyr m.v.

Her finder du retningslinier, råd og forklaringer til krav.

Vejledning til Brændeovne, fastbrændselsfyr m.v.

Denne vejledning kan læses som tilbehør til Brændeovnsforskriften eller den kan læses alene.

Uanset, så er det nogle gode råd. Hvis du skal til at bygge nyt (især i helt nye boligområder), så er der også krav til f.eks. højden på skorstene.

Indhold

Quick-guide.....	3
Optænding.....	4
Fyring efter opstart	5
Hvad må du fyre med?	5
Hvad må du ikke fyre med?.....	6
Hvor tørt er tørt? Og hvorfor?	6
Gode overvejelser	6
Højde på Skorsten	7
Aske	8
Skorstensfejere	9

Quick-guide

Hvis du kan nøjes med kort og lige på, og ikke bygger nyt hus, så læs disse tekstbokse. Uddybning findes i afsnittene bagefter.

Brændet

- Brug kun tørt brænde – højest 18 % fugt.
- Hvis du selv fælder og kløver, så skal træet tørre i 1 år før brug.
- Opbevar brændet et sted der er tørt og ventileret.
- Tag gerne brændet ind nogle dage før du skal bruge det.

Bortskaffelse af Aske

Afkølet aske, sod og slagger kan puttes i en pose og smides i skraldespanden (restaffald)

Optænding

Hvis du tænder op i en brændeovn, er der 4 gode ting at skrive sig bag øret:

- 1) Tænd op ovenfra
- 2) Brug tørt brænde
- 3) Brug tynde pinde
- 4) Sørg for god luftgennemstrømning

Hvis man tænder ovenfra i en pyramide-stabel, så varmes brændet op som ilden langsomt arbejder sig nedad. Dette betyder at røggassen er varmere og derfor brænder mere rent. Hvis man sætter ild for neden, bliver røggassen kølet af på vej op (noget af varmen går ind i brændet over flammen) og brænder mindre rent. Samtidigt vil optænding for neden få mere brænde til at 'gasse af', så der kommer flere brændbare gasser under optændingen, men pga. en lav temperatur brænder disse gasser ikke optimalt → mere røg/lugt og tabt brændværdi pga. mistede gasser.

Jo mere tørt brænde, desto mindre varme bliver brugt på at tørre brændet imens det brænder. Fugtigt træ 'sveder' og det sænker temperaturen. Når vand går fra flydende til damp, så tager det varme med sig – og den lavere temperatur i brænder betyder en mindre ren forbrænding.

Tynde pinde har en større overflade i forhold til volumen, end en stor kævle har.

Jo større overflade, desto hurtigere brænder træet – og under optænding er det netop vigtigt at få temperaturen hurtigt op.

En god brand kræver ilt – det gælder også inde i brændeovnen. Hvis der ikke er god luftgennemstrømning, så får ilden ikke nok ilt og det ryger og lugter. Kold luft i skorstenen og en kold brændeovn kan gøre det svært at få temperaturen op hurtigt, og der kan let opstå en længere opstartsperiode med røg, indtil hele systemet er varmet op.

En måde at 'snyde på', er at bruge en røgsuger i toppen af skorstenen, som skaber en god luftgennemstrømning med det samme, så temperaturen i forbrændingen hurtig bliver høj nok til at brænde optimalt.

I nye boligområder (hvor lokalplanen er endeligt vedtaget efter d. 01-08-2023) er der krav til brug af røgsuger (se Brændeovnsforskriften).

Fyring efter opstart

Propper man meget brændsel ind i forbrændingskammeret, kan man desværre let få en kraftig røgudvikling.

Dette skyldes, at der kommer for lidt ilt ind i kammeret og gasserne fra brændslet bliver ikke brændt fuldstændigt.

De fleste fabrikanter har i manualen oplyst hvor meget du kan fylde i forbrændingskammeret og stadig have en optimal forbrænding.

Vær derfor opmærksom på ikke at overfyrre – det giver unødvendigt med røg og sod.

Den klassiske årsag til overfyring er ønsket om at have varme i længere tid (og ofte varmt vand).

Løsningen kan være at anskaffe sig et anlæg, som kan fyre automatisk (f.eks. pillefyr) eller man kan installere en større akkumulatortank (f.eks. hvis man ønsker varmt vand i bruseren om morgenen uden først at fyre).

Hvad må du fyre med?

Som nævnt i Brændeovnsforskriften må der fyres med rent og tørt brændsel med en vandindhold på højst 18 %:

Rent brændsel:

- a. Kløvet træ (råtræ)
- b. Træpiller og træbriketter lavet af rent træ
- c. Rent træ **uden** indhold af lim, lak, imprægnering, maling, søm, skruer, beslag, og lignende.

Man må teknisk set gerne bruge trækul (det er rent og tørt træ, blot forkullet) – MEN, der er to ting man skal sikre sig:

- 1) man skal sikre sig, at fyringsanlægget kan holde til de høje temperaturer (omkring 1.100 °C versus de normale 8-900 °C med træ). Støbejern smelter typisk fra ca. 1150 °C og opefter. Trækul er derfor også historisk set blevet brugt til at udvinde jern fra myremalm.
- 2) man skal sikre sig at al røg sendes opad, da forbrænding af trækul danner mere kulilte end alm. træ (Kulilte binder til de røde blodlegemer og kan forårsage kvælningsdød pga. nedsat transport af ilt rundt i kroppen, da de røde blodlegemer er blokeret af kulilten. Symptomer på højt kulilteindhold i luften er træthed og ondt i hovedet.).

Hvis der er tale om en fastbrændselskedel (dvs. ikke en brændeovn eller pejs), der er installeret EFTER d. 1. januar 2015, så må der KUN fyres med den brændsel, som anlægget er godkendt til ifølge prøvningsattesten. Dette krav kommer fra §6 i Brændeovnsbekendtgørelsen.

Hvad må du ikke fyre med?

Der er (naturligvis) mange ting, som man ikke må fyre med.

Vi remser op af ulovligt brændsel, som desværre har været brugt:

- Kul (mineralsk)/koks
- træ **med** indhold af lim, lak, imprægnering, maling, søm, skruer, beslag, og lignende.
- Plastik
- MDF plader/spånplader
- Bleer, mælkekartoner, affaldsposer

Til disse hører også brændestykker, der er for store til at være i fyringsanlægget. (Jf. Brændeovnsforskriftens §3, stk. 2 skal lågen kunne lukkes). Dette skyldes, at for store stykker giver øget røgudvikling og anlægget kører forkert.

Hvor tørt er tørt? Og hvorfor?

18 % er tørt nok og det er kravet sat i Brændeovnsforskriften. Dit brænde må naturligvis gerne være endnu mere tørt. 18 % fugtighed er kompromiseret mellem hvad der er opnåelig ved passiv tørring og røgudvikling.

Hvis der er for meget vand i træet, så brænder der urent (røg og lugt) og man mister faktisk en del varme, som forsvinder med vandet, når det fordamper.

Som udgangspunkt skal nyfældet og nykløvet brænde tørre i mindst 1 år før det er godt.

Man kan købe fugtmålere i tømrerhandler, men det er ikke et krav at man har sådan en.

Køber man sit brænde fra professionelle, burde der ikke være problemer med fugten.

Gode overvejelser / nye huse og anlæg

Vær opmærksom på, at hvis du har varmegenindvinding (genveksling af luft ud/ind) kan du ofte ende med at din egen brændeovn ikke kan fungere optimalt – især hvis ventilationssystemet skaber undertryk i huset.

I så fald vil røgen i brændeovnen kæmpe mod et højere tryk udefra (i skorstenen) og kan derfor vælge at strømme mod det lavere tryk (din stue). Hvis du har varmegenindvinding og ønsker brændeovn, så kan du overveje om brændeovnen skal have luft udefra.

Spørg gerne din skorstensfejer til råds før du installerer! (se sidste side i vejledningen)

Husk i øvrigt, at indsuget til varmegenindvindingen og brændeovnens skorsten ikke bør placeres for tæt på hinanden – for så suger du din egen røg ind i huset.

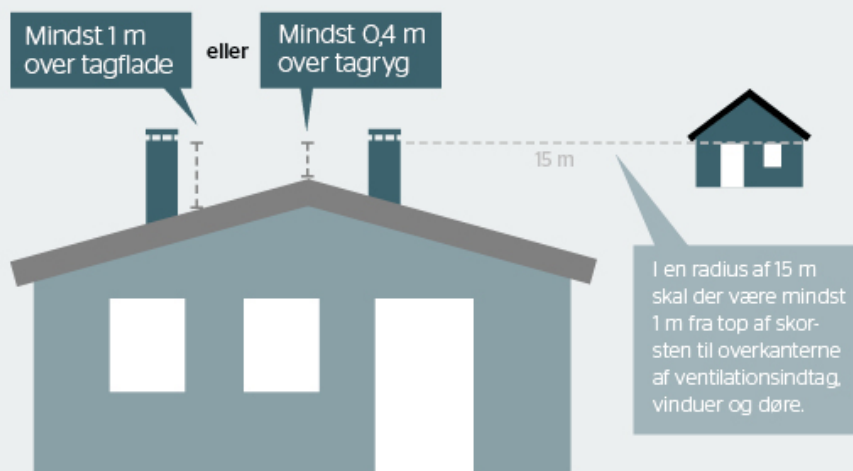
Højde på Skorsten

Der er krav til højden på skorsten for fyringsanlæg til fast brændsel (effekt op til og med 30 kW).

Kravet findes i [Brændeovnsbekendtgørelsens § 10](#) og Miljøstyrelsen har lavet disse illustrationer til at fremme forståelsen.

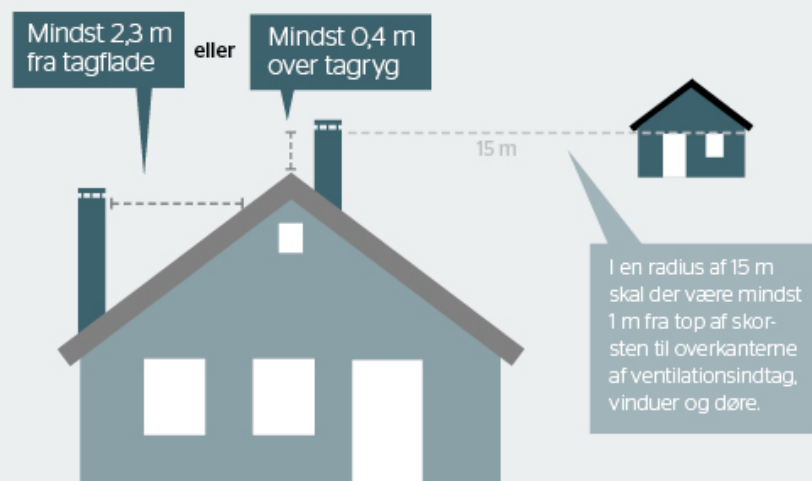
Skorstenshøjde

for huse med lav tagrejsning - op til 20°

Skorstenshøjde

for huse med tagrejsning over 20°

Aske

Aske, sod og slagger kan bortskaffes ved at komme det i restaffaldet (skraldespanden).

Kom den afkølede aske i en pose og luk den FØR den puttes i skraldespanden – ellers kan det svine en del, da asken let hvirvles rundt.

Når restaffaldet forbrændes på et kraftvarmeværk, bliver asken til en del af slaggen fra forbrændingsanlægget og går i deponi.

Skorstensfejere

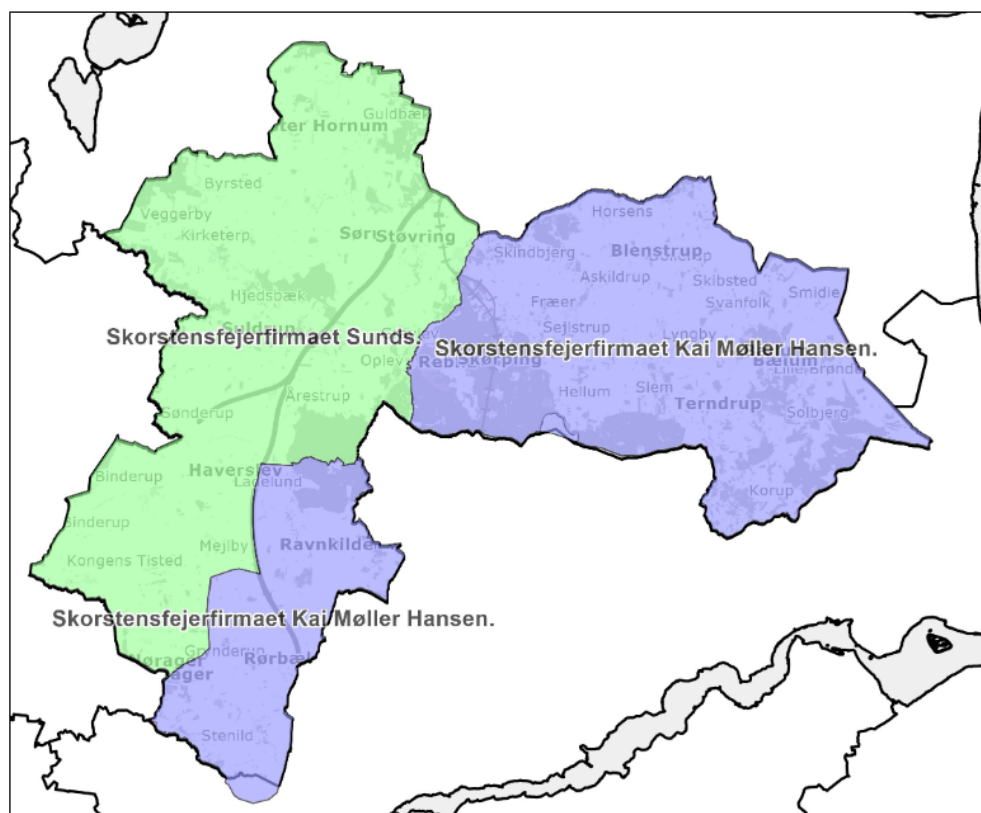
Rebild Kommune har indgået aftale med to skorstensfejerfirmaer, som har mange gode råd. De kan godt lide at snakke, så ring endeligt!

Distrikt øst

Kai Møller Hansen
Stentofte 2, Rebild
9520 Skørping
E-mail: rebild@skorstensfejer.dk
Telefonnummer: 9839 2302 / mobil 4020 2302
Web: www.rebildfejer.dk

Distrikt vest

Skorstensfejerfirmaet Sunds ApS v/ Jan og Peer Sunds
Hovvej 16
9240 Nibe
E-mail: sunds@skorstensfejer.dk
Telefonnummer: 9835 1483 / mobil 2088 3303 eller 2088 3304
Web: www.skorstensfejerfirmaetsunds.dk

Man kan læse mere på vores hjemmeside: <https://rebild.dk/borger/min-bolig/skorstensfejning>